

Франчук В. В., Калынюк Н. Н., Зозуля В. М., Калынюк Б. М.

Особенности вопросов в постановлениях следователей о назначении судебно-медицинской экспертизы в случаях нарушений медицинскими работниками своих профессиональных обязанностей

Исследованы материалы 231 комиссионной судебно-медицинской экспертизы, назначенной в случаях ненадлежащего оказания медицинской помощи, составленные в Тернопольском и Житомирском областных судебно-медицинских бюро. Из постановлений о назначении этих экспертиз проанализированы 2185 вопросов, поставленных следователями с целью установления конкретных обстоятельств медицинского инцидента, подлежащих доказыванию. Установлены, выделены и подробно освещены недостатки в содержании, формулировках и редакции вопросов, направленных следователями для экспертного разрешения. Среди недостатков формулировки вопросов выделены следующие: повторяющиеся вопросы, юридически некорректные или провокационные вопросы; вопросы, относящиеся к компетенции судебно-медицинской экспертизы; вопросы, сложные по построению или содержанию; нецелесообразные вопросы; вопросы абстрактной возможности. Сформулирован вывод о том, что более 90% постановлений о назначении судебно-медицинской экспертизы в «медицинских делах» содержали некорректно сформулированные вопросы. Намечены пути расширения возможностей судебно-медицинской экспертизы при расследовании дел, связанных с нарушениями медицинскими работниками своих профессиональных обязанностей.

Ключевые слова: судебно-медицинская экспертиза, правонарушения в сфере профессиональной медицинской деятельности, анализ.

Franchuk V. V., Kalyniuk N. M., Zozulia V. M., Kalyniuk B. M.

Peculiarities of Questions, Foreseen by Resolutions on Appointment of Forensic-Medical Examination in Cases of Violations of Professional Duties by Medical Professionals

The article presents a study of the materials in 231 cases of commission forensic medical examination, appointed in cases of improper fulfillment of professional duties by medical professionals, which were prepared in the Ternopil and Zhytomyr Forensic Medical Examination Bureau. 2185 questions, foreseen in the resolutions on assignment of forensic-medical examinations were explored. These questions were formulated in order to establish specific circumstances of a medical incidents and which needed to be proved. Drawbacks of the content, formulation and wording of the questions, which were prepared by the instigators and sent to forensic experts, were highlighted. Among the drawbacks of the formulation of questions, the authors highlighted the following: repetitive questions, questions that are not legally correct or provocative, questions that do not fall within the competence of forensic expertise, questions that are difficult by their composition or content, questions of abstract possibility. It is concluded that in more than 90% of cases when investigators passed resolutions on the assigning of forensic medical examination in "medical matters", some of the questions were formulated incorrectly. The ways of expanding the possibilities of forensic-medical examination when investigating cases dealing with violations of professional duties by medical professionals, were developed.

Key words: forensic medical examination, medical malpractice litigation, analysis.

Література

1. Чепелівська Л. А. Проблеми медико-демографічної ситуації та заходи з її покращення / Л. А. Чепелівська, О. М. Дзюба // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2017. – № 1. – С. 19–23 (*Chepelivska L. A. Problemy medyko-demografichnoyi sytuaciyi ta zakhody z yiyi pokrashhennya / L. A. Chepelivska, O. M. Dzyuba // Visnyk socialnoyi gigiyeny ta organizaciyi okhorony zdorovya Ukrainy. – 2017. – № 1. – S. 19–23*).

2. Пашков В. М. Правове забезпечення реформування сфери охорони здоров'я // Український медичний часопис. – 2017. – № 2. – С. 102–107 (*Pashkov V. M. Pravove zabezpechennya reformuvannya sfery okhorony zdorovya // Ukrayinskyj medychnyj chasopys. – 2017. – № 2. – S. 102–107*).

3. Шандига-Глушко О. І. Аналіз комісійних судово-медичних експертиз, проведених у справах щодо притягнення до відповідальності медичних працівників / О. І. Шандига-Глушко, Н. В. Козицька, О. М. Кряжева // Судово-медична експертиза. – 2015. – № 2. – С. 95–101 (*Shandyga-Glushko O. I. Analiz komisijnykh sudovo-medychnykh ekspertyz, provedenykh u spravakh shhodo prytyagnennya do vidpovidalnosti medychnykh pracivnykiv / O. I. Shandyga-Glushko, N. V. Kozyczka, O. M. Kryazheva // Sudovo-medychna ekspertyza. – 2015. – № 2. – S. 95–101*).

4. Личман Т. В. Оглядовий аналіз комісійних судово-медичних експертиз. Визначення правильності надання медичної допомоги в ДУ «Головне бюро судово-медичної експертизи МОЗ України» / Т. В. Личман, А. В. Легедза, О. М. Дубровська // Судово-медична експертиза. – 2014. – № 1. – С. 79–82 (*Lychman T. V. Oglyadovyj analiz komisijnykh sudovo-medychnykh ekspertyz. Vyznachennya pravylnosti nadannya medychnoyi dopomogy v DU «Golovne byuro sudovo-medychnoyi ekspertyzy MOZ Ukrayiny» / T. V. Lychman, A. V. Legedza, O. M. Dubrovska // Sudovo-medychna ekspertyza. – 2014. – № 1. – S. 79–82*).

5. Франчук В. В. Аналіз недоліків надання медичної допомоги в сучасних умовах (за матеріалами комісійних судово-медичних експертиз) / В. В. Франчук // Судово-медична експертиза. – 2016. – № 1. – С. 56–61 (*Franchuk V. V. Analiz nedolikiv nadannya medychnoyi dopomogy v suchasnykh umovakh (za materialamy komisijnykh sudovo-medychnykh ekspertyz) / V. V. Franchuk // Sudovo-medychna ekspertyza. – 2016. – № 1. – S. 56–61*).

6. Калинюк Н. Юридична кваліфікація дефектів надання медичної допомоги у сфері акушерства і гінекології / Н. Калинюк, І. Рогальський, Н. Гуменна // Медичне право. – 2015. – № 2. – С. 63–73 (*Kalyniuk N. Yurydychna kvalifikaciya defektiv nadannya medychnoyi dopomogy u sferi akusherstva i ginekologiyi / N. Kalyniuk, I. Rogalskyj, N. Gumenna // Medychne pravo. – 2015. – № 2. – S. 63–73*).

7. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 9–10. – Ст. 88 (*Kryminalnyj procesualnyj kodeks Ukrayiny : Zakon Ukrayiny vid 13.04.2012 r. № 4651-VI // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 2013. – № 9–10. – St. 88*).

8. Сенюта І. Дефекти надання медичної допомоги: поняття і види / І. Сенюта // Медичне право. – 2017. – № 1. – С. 55–66 (*Seniuta I. Defekty nadannya medychnoyi dopomogy: ponyattya i vudy / I. Seniuta // Medychne pravo. – 2017. – № 1. – S. 55–66*).

9. Інструкція про проведення судово-медичної експертизи : Наказ МОЗ України від 17.01.1995 р. № 6 // Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95> (*Instrukciya pro provedennya sudovo-medychnoyi ekspertyzy : Nakaz MOZ Ukrayiny vid 17.01.1995 r. № 6 // Oficijnyj sajт Verkhovnoyi Rady Ukrayiny [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0254-95*).

10. Про судову експертизу : Закон України від 25.02.1994 р. № 4038-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232 (*Pro sudovu ekspertyzu : Zakon Ukrayiny vid 25.02.1994 r. № 4038-XII // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny. – 1994. – № 28. – St. 232*).

11. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131 (*Kryminalnyj kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 05.04.2001 r. № 2341-III // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. – 2001. – № 25–26. – St. 131*).

12. Пашинян Г. А. Профессиональные преступления медицинских работников против жизни и здоровья / Г. А. Пашинян, И. В. Ившин. – М. : Медицинская книга, 2006. – 196 с. (*Pashynian G. A. Professyonalnyie prestupleniia medycynskykh robotnykov protyv zhyzny i zdorovia / G. A. Pashynian, I. V. Ivshyn. – M. : Medycynskaya kniga, 2006. – 196 s.*).